

Incidències en la resolució de processos selectius

Són freqüents les queixes presentades amb relació al descontentament amb les qualificacions obtingudes en els processos selectius.

Amb relació a aquest aspecte, el Síndic sempre ha manifestat que el procés de qualificació dels tribunals avaluadors entra dins de l'àmbit de la discrecionalitat tècnica que aquesta institució no pot entrar a examinar perquè respon a aquell marge que es reconeix als avaluadors a l'hora d'emetre el seu judici quan valoren les proves realitzades.

Aquesta discrecionalitat opera a l'hora de constatar qualitats o dades que cal apreciar mitjançant valoracions guiades pels paràmetres o criteris propis d'un saber especialitzat. La jurisprudència reconeix la improcedència de la revisió jurisdiccional dels judicis o dictàmens tècnics, llevat dels casos en què s'aprecii una actuació arbitrària per manca de motivació, o en què hi ha hagut un error palpable, supòsits que són expressius de l'exceptional control jurisdiccional.

L'Administració ha d'atendre les reclamacions de revisió de la qualificació obtinguda pels participants en els processos selectius

Per aquesta raó, el Síndic ha demanat sempre a les persones interessades que posin les reclamacions, en primer lloc, en coneixement de les administracions convocants dels processos i, en els casos de manca de resposta o quan aquesta ha estat immotivada, ha admès a tràmit les queixes formulades.

D'aquesta manera, el Síndic sí que ha intervingut en els casos en què les persones interessades han manifestat el seu descontentament, no amb la qualificació obtinguda, sinó amb la manca d'atenció o de resposta a les seves reclamacions expressades de revisió dels exàmens i d'informació dels criteris de correcció que donen lloc a les qualificacions atorgades, o sobre la motivació de la qualificació d'apte o no apte en alguna de les fases dels processos selectius.

La discrecionalitat tècnica és la que explica que les normes reguladores de l'actuació dels òrgans qualificadors només els exigeixi formalitzar els seus dictàmens o qualificacions mitjançant l'expressió de la puntuació que exterioritzi el seu judici tècnic. Per tant, la puntuació s'ha de considerar com un element idoni i suficient per considerar formalment correcta l'actuació d'avaluació tècnica dels òrgans qualificadors.

No obstant això, l'omissió en les normes reguladores de la necessitat que els òrgans qualificadors motivin les avaluacions no exclou que es pugui exigir, si bé correspondrà a la persona interessada de reclamar-ho.

Els tribunals qualificadors han d'explicar les raons que els han conduït a emetre un judici tècnic quan els ho demanin expressament

Per tant, es pot dir que el tribunal avaluador, en principi, compleix quan donen a conèixer la puntuació que exterioritza la qualificació atorgada. Ara bé, es pot retreure a l'òrgan qualificador la falta de motivació quan, malgrat que la persona interessada l'hagi demanada expressament, no hagi atès aquesta petició.

L'exigència de la motivació vol dir atendre l'obligació d'explicar les raons que han conduït a emetre el judici tècnic quan hagin estat expressament demanades o quan s'hagi plantejat la revisió de la qualificació que exterioritzi aquell judici tècnic. I això és així perquè la prohibició de l'arbitrarietat no pot tolerar que se silenciïn les raons que han conduït a emetre aquell judici.

D'acord amb l'evolució jurisprudencial, en les queixes tramitades amb aquest fonament, el Síndic ha manifestat que per considerar vàlidament motivades les decisions dels tribunals qualificadors, aquests han d'expressar el material o les fonts d'informació sobre les quals opera el judici tècnic; consignar els criteris de valoració qualitativa que s'utilitzaran i expressar per què l'aplicació d'aquells criteris condueix al resultat individualitzat que atorga la preferència a un candidat davant de la resta.

Igualment, ha demanat que en tots els casos s'atenguin les reclamacions amb aquest fonament, ja que el fet de no atendre les peticions efectuades (revisió de la puntuació atorgada i criteris de correcció seguits en els exercicis rea-

litzats) crea una situació d'indefensió a les persones aspirants; indefensió perquè se'ls priva dels elements de judici necessaris perquè puguin combatre, si escau, la decisió dels tribunals avaluadors en les qüestions que poden ser objecte de revisió jurisdiccional, com ara els possibles errors aritmètics, errors notoris i inacceptables de qualificació en respostes que injustificadament es consideren incorrectes, variacions arbi-

tràries de criteris i penalitzacions injustificades, entre d'altres.

D'altra banda, la manca d'atenció de les reclamacions pot privar les persones interessades de conèixer elements de defensa clau a l'hora d'exercir els seus drets, com ara en les proposicions de prova pericial, per exemple, demostratives dels errors o equivocacions.

Queixa 04526/2011 i altres

Els participants en un concurs oposició per a l'accés a la funció pública docent es van mostrar en desacord amb les qualificacions obtingudes en una de les fases de l'oposició. Per aquesta raó es van adreçar al tribunal qualificador per tal que revisés la nota del concurs i detallés la qualificació de l'exercici de manera que això els permetés fonamentar, posteriorment, la seva defensa.

Assenyalaven que les reclamacions no havien estat resoltes i que al moment de lliurar la instància el tribunal els va dir que no podien demanar la revisió de la prova, ja que la reclamació només servia per posar de manifest errades aritmètiques; tampoc se'ls va facilitar l'accés a les proves, ni van conèixer com s'havia avaluat ni puntuat cada apartat de la prova.

El Departament d'Ensenyament va manifestar que la resposta a l'estimació o desestimació de les reclamacions quedava atesa amb la publicació de les qualificacions definitives de la fase d'oposició. Tanmateix, va acceptar el suggeriment que s'atengués els reclamants i se'ls fes arribar l'informe del tribunal que donés resposta degudament motivada a les qüestions que es plantejaven.

Queixa 05065/2011 i altres

Alguns alumnes opositors de la convocatòria per ingressar a la categoria de mossos d'esquadra i altres aspirants en les convocatòries d'alguns ajuntaments per accedir a la categoria d'agent dels cossos de policies locals respectius van participar en el curs selectiu organitzat a l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya (ISPC) i van manifestar el seu descontentament amb la qualificació de "no apte", que titllaven d'arbitrària, subjectiva i discriminatòria, fruit de la tasca avaluadora de la persona instructora.

L'estudi de les queixes va desvetllar que les peticions de revisió i les reclamacions presentades a l'ISPC no van ser degudament ateses, ja que no es van donar a conèixer a les persones interessades les raons que van conduir a emetre el judici tècnic que les va declarar "no aptes", més enllà de facilitar-los la puntuació obtinguda en l'avaluació, cosa que va anar en detriment del correcte exercici del seu dret de defensa.

Per aquesta raó, el Síndic va suggerir que la Junta d'Avaluació emetés un informe del curs que recollís els informes dels equips d'avaluació multidisciplinaris o bé que els fes arribar una còpia dels informes sol·licitats, amb l'objectiu d'atendre degudament les peticions formulades pels alumnes opositors.

Pàgines extretes de l'Informe anual 2012. Per accedir-hi, cliqueu aquí.